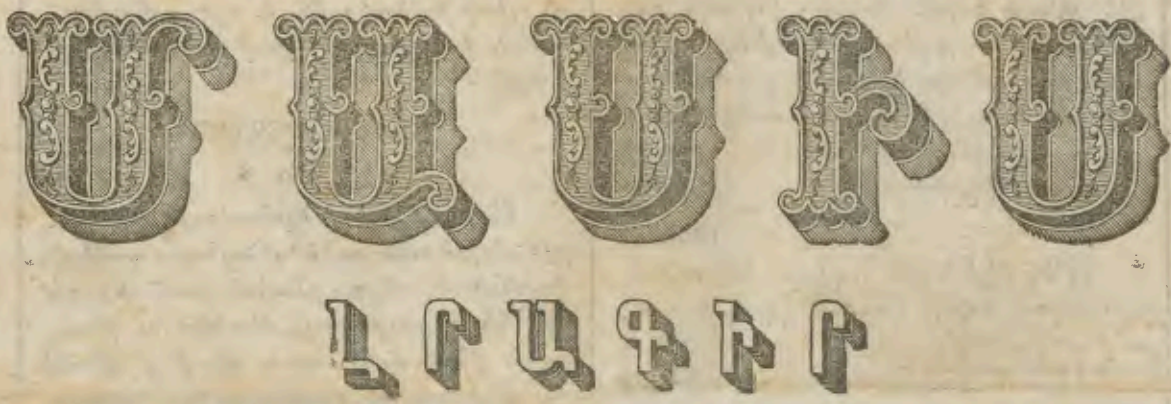

Տարեկան գին 6 Աշխարհային
Վեցամսեայ 3 1/2
Մեկ ժամացումը տալին 2 դուրսը և
Ստորագրութիւնները կանխիկ են:
Ստորագրութիւնները ամսայ 1ի
էւ 13ից կը սկսին:

Գինը 1/2 արկը լրացնելու և ամսոր
ծախքը տուածով վերցնելու է:
Լրացնելու լրացնելու և ամսոր
ծախքը տուածով վերցնելու է:
Լրացնելու լրացնելու և ամսոր
ծախքը տուածով վերցնելու է:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵ ՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 18 ՅՈՒՆԻՎԵՐ

ՊՐԻՆՏԵՐ ԼԵՈՒԳՐԱԿԱՆ

ԼՈՒԲԵՐԸ

Դմարտ 25 յունիս

Օրմ. Գոթապոլիս 1858թ. 69/1 70/1

Օրմ. Գոթապոլիս 1862թ. 66/1 67

Օրմ. Բոնապոլիս 16/1 46/1

Փարիզ 26 յունիս

Օրմ. Գոթապոլիս 1858թ. 69/1 70/1

Օրմ. Գոթապոլիս 1862թ. 66/1 67

Օրմ. Բոնապոլիս 16/1 46/1

Դմարտ 26 յունիս

Օրմ. Գոթապոլիս 1858թ. 69/1 70/1

Օրմ. Գոթապոլիս 1862թ. 66/1 67

Օրմ. Բոնապոլիս 16/1 46/1

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԼԵՈՒԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒԲԵՐ

Փարիզ 21 յունիս

« Գաղղիոյ պանթէոնը դրամացիներ
հարկերն 8ի հանեց »

Քօթենհալ 22 յունիս

« Գոթոր կուսակցութիւնները նոյեմբերի
Սահմանադրութիւնը որ և է կերպով չա-
փառութեամբ դէմ են: Տանխմարքայի կա-
ռավարութիւնը յայտնեց որ Լյուքսեմբուրգ
տնի անցքը պիտի պաշտպանեն »

Պէտլին 22 յունիս

« Փոխառութիւնը եւ ձգտեցաւ
Տանխմարքայի կառավարութիւնն Լյուքսեմբուրգ
տնի անցքը պիտի պաշտպանեն »

Պէտլին 22 յունիս

« Ռուսիոյ կառավարութիւնն իմա-
ցուց որ եթէ Տանխմարքայի յաջորդու-
թեան խնդրոյ վրայ 1852 ին Լյուքսեմբուրգի
մէջ ստորագրուեալ դաշնագրութիւնն աւ-
րուի, Ռուսիա Հոլանտի և Բելգիայի միջեւ
վրայ իր ունեցած իրաւունքը պիտի պա-
հանջէ »

Փարիզ 23 յունիս

« Պրանքթորթ 23 յունիս — Լա-
ւապատիւնը Լաւորիոյ և Բրուսիոյ դո-
րայ Հոլանտի և Բելգիայի միջեւ հրամանը
հաստատեց »

Փարիզ 25 յունիս

« Տանխմարքայի կառավարութիւնը
մէկ ամիս պայմանաւոր խնդրեց սահմա-
նադրութեան մէջ ըլլալը չափաւորու-
թիւնը երեսփոխանաց ժողովին քննու-
թեանն ու հաւանութեանը յանձնու-
համար: Լաւորիոյ Սօսիէի Բոսի լը-
րագիրը կը ծանուցանէ թէ Լաւորիոյ և
Բրուսիոյ կառավարութիւնները Տանխ-
մարքայի այս առաջարկութիւնը չեն ըն-
դունելու և Հոլանտի դքսութիւնը դրա-
ւելու խորհուրդին վրայ հաստատ կը կե-
նան »

« Նոյն լրագիրը կը յաւելու թէ մեծ
տեղութիւնները պիտի պաշտպանեն Տա-
նխմարքան »

Պատերազմը դեռ սկսած չէ Էլզ-
վիկ Հոլանտի և Բելգիայի միջև, բայց
Լաւորիոյ և Բրուսիոյ դորայ Հոլանտի
միջեւ որոշուեց և Բրուսիոյ կառավա-
րութեան ըրած յայտարարութիւնը ծանր
անցքեր կը դուշակեն: Դանաւանդ վերջն-
նը խնդիրն աւելի կը ծանրացնէ »

Լաւորիոյ կառավարութիւնը որ Լա-
ւորիոյ խաղաղութեան վանդ սպասու-
ող խնդրոյ լուծմանը համար Լաւորիոյ
կայսեր առաջարկած արքայաժողովին յա-
ջորդութեանը չհաւատարմով չընդունեց,
Հոլանտի Հոլանտի և Բելգիայի համար
Էլզվիկ Հոլանտի և Բելգիայի համար
կառավարութիւնը մը հարաւոր կը համա-
րի, և այս մտքը առաջարկութիւն մը ը-
րիւ է Գաղղիոյ կառավարութեան: Բայց
չէ ընդունուեց: Լաւորիոյ կը հետեցնէ
անդիակաւ թաղիւն լրագիրը թէ Լաւորի-
ոյ կայսեր խաղաղական արամարութե-
թիւններն աւերելով են: և յօդուած
մը կը հրատարակէ, որուն մէջ կը ջանայ
հաստատել թէ Գաղղիոյ ուղի նէ կրնայ
արգելուլ այս պատերազմը: որ բոլոր Լա-
ւորիոյ տեղութիւններն իրար պիտի ձգէ »

« Գաղղիոյ անուշաւ վշտացած է, կը-
սէ, իր առաջարկած արքայաժողովին Էլզ-
վիկն չընդունուեալն համար, և կը
կարծէ որ ժամանակն եկած է ցուցնելու
թէ ինք իրաւունք ունէր և մենք անիրա-
ւեցանք: Լաւորիոյ Գաղղիոյ արքայաժո-
ղովը չընդունեց, Գաղղիոյ ալ փոխադար-
ձարար մեր առաջարկածը չընդունիր: Գաղղի-
ոյ օրմ կը պահէ մեզ, և թերեւ իր
վերաւորեալ ինքնասիրութիւնը դո՛ւ ընէ-
լու և անքաղաքարար դաշնակցէ մը վիճ-
տանը համար: Լաւորիոյ կառավարու-
թիւնն ահաւոր վաճառի մը մէջ ինկած է »

« Եթէ այս միջոցին Գերմանիոյ յի-
մարութեան արքայը դեռ չէր մը կայ,
միայն սա երկու դը կրնայ ըլլալ, թէ Գաղ-
ղիա քաղաքական մեծ հարուած մը գտնե-
լու յարմար առիթ չըլլալէ Բայց Գաղղիոյ
խաղաղական վերջը լաւագոյն միջոցն է Գեր-
մանացոյ պատերազմաւոր ոգին բոցավա-
ռելու: Եթէ ընդհատաւոր յայտնի ըլ-
լար թէ Գաղղիոյ Տանխմարքայի պաշտ-
պան պիտի կենայ, Գերմանացոյ պա-
տերազմական ջանքերը կ'անգամաւորու-
նեն »

Լաւորիոյ ուրիշ լրագիրներն ընդհա-
կառակն իրաւունքը կուտան Գաղղիոյ քա-
ղաքականութեանը, և Լաւորիոյ Բրուսի-
ոյ ընթացքը կը մեղադրեն »

Լաւորիոյ մէջն Լաւորիոյ Բրուսիոյ ընթ-
լրագիրը Սօսիէի Բոսի լը-
րագիրը կը հրատարակէ »

« Տանխմարքայի և Գերմանիոյ մէջ
ծագած խնդրոյ վրայ կ'ուն Բրուսիոյ ան-
ընտրեալ քաղաքականութիւնը Լաւորի-
ոյ թէ կառավարութիւնները և թէ լրա-
գիրները դժգոհ ըրած է: Գերմանական
ինչպէս նաեւ Գաղղիական լրագիրը դիտու-
ղութիւն կ'ունեն թէ խնդրոյ ծագմանն
ի վեր Լաւորիոյ քաղաքականութիւնը դար-
մանալի հակառակութիւններով լն էր, և
շփոթութեան վերջին աստիճանը հասած
է »

Փարիզի մէջ բռնուած չորս Խա-
ղաքական

լրագիրներն մինչև հիմա ըրած խոստովա-
նութիւններն հասկցուած է որ կայսեր
կեանքը դաւաճանելու գիտաւորութիւն
ունենին »

Լաւորիոյ և Խաղաղիոյ լրագիրները մի-
արեւան կը դատաւարարեն այս խնդրի
դաւաճութիւնը, որ բարեբաղդարար ի
գերեւ երաւ »

Լաւորիոյն ուրիշ կըրնան որ այս
չոր խորհուրդին Լաւորիոյ հոգին վրայ չէ
նիւթ ունեցաւ: Խաղաղիոյ լրագիրներն ալ
իրենց երկրին ու աղբիւն անուշաւ կը
մերժեն բնաւ որ է համեմատութիւն ու
լաւորիոյն հետ »

Բրուսիոյ երեսփոխանաց ժողովը
չորսորդ անգամ մերժեց բանակին վերա-
կալման թեանը համար կառավարութեան
առաջարկած նոր ծախքերը »

Լաւորիոյ տնտեսը թէ կառավարու-
թիւնն այս անգամ ալ պիտի կրնայ լու-
ծել երեսփոխանաց ժողովը »

Պաքիստէն յունիս 15 թուով դքս-
ուած լուր մը կը ծանուցանէ թէ Բու-
զա պէյն առաջարկել է որ Բուզան
առաջարկ եւ ձգտելով Գրիգորիոյն տու-
մարը դործածուի Սպարտի Գաղղիոյ մէջ:
Լաւորիոյ դառ առաջարկել է որ կրօնական
միաբանութիւնները վերանձնեց իր
նոյնիմէ որ հիւանդ կը խնամեն, աղայք կը
դատաւարակեն և ուրիշ օգտակար ծա-
ւայութիւններ կը մատուցանեն ժողովը-
րեան »

ԱԶԳԱՅԻՆ

Օգոստոսիաւ և բարեգութ Լեւոնա-
կան իր ամեն կարգի հպատակաց ան-
խորհրդ քաղաքականութեանն ու քաղաքական
համար ունեցած հայրախնամ անդու-
հոգութեանն ու կայսերական դիմա-
ւոր շնորհացը ինչ որ փորձ մ'ալ յաւե-
լուլ ուղեւոր, հրաման ըրաւ որ մայրա-
քաղաքին ալ և ալ հասարակութիւննե-
րէն ու թաղական տղայք ընտրուելով, իւր
յատուկ ծախքով Փարիզ իրաւագիտա-
կան դպրոցը և կամ մայրաքաղաքին զին-
ուորական դպրոցը կ'ընտրեն »

Օգոստոսիաւ Լեւոնական այս բար-
ձր կամքը թէ և ի պաշտօնէ բոլոր Գաղ-
ղիա քաղաքականութեանն ու քաղաքական
համար ունեցած հայրախնամ անդու-
հոգութեանն ու կայսերական դիմա-
ւոր շնորհացը ինչ որ փորձ մ'ալ յաւե-
լուլ ուղեւոր, հրաման ըրաւ որ մայրա-
քաղաքին ալ և ալ հասարակութիւննե-
րէն ու թաղական տղայք ընտրուելով, իւր
յատուկ ծախքով Փարիզ իրաւագիտա-
կան դպրոցը և կամ մայրաքաղաքին զին-
ուորական դպրոցը կ'ընտրեն »

Ար լսեց թէ ուղեւոր տղայքն ալ
արդէն ընտրուել են »

Դամասկոս հանդէսն իր 27 թուին
մէջ նոր տարւոյ աւելիւ աղբային մը
չու թեան արդի վեճակին վրայ տեսութիւն
մ'ընելով, ալ և ալ զիստ լուծութիւններ-
եան եզրակացութիւն մ'ըրեր է, իրր թէ
« Գաղղիոյն քաղաքականութիւն խիստ կարեւոր և
խիստ պիտանի դարձեր բոլորն ալ երեսի
վրայ մնացել են և շահուելու ու երբեք
յոյս կայ երբեք: աղբը խաղաղութեան ու
անդորութեան էրես ու երբեք պիտի տես-
նէ երբեք: և Բաղաքական ժողովը ա-
կա՛մ աղբայինն օրէնք կ'ալ իր հրամա-
րակները պիտի սկսէ երբեք, և այլն և այլն »

Լաւորիոյն ուղեւորի աղբային Բա-
ղաքական ժողովը անգամայն ներշնչու-
թեամբ գրուած կարծուելով շատերն,
հարկ կը համարենք ծանուցանել իշան
դպրութիւնն որով աղբային, թէ Դա-
մասկոս հանդէսին այս անգամանակ տուե-
լը դաւաճ մը ջուրի մէջ փոթորիկ մ'են,
որուն մէջ անաւարտեալ ենք որ բնաւ մա-
շտին և չիրար ունենալ ընդհանուր աղ-
ղին կամայք դործադիր ըլլալու վտանգա-
ւորին կոչուած մեծապատիւ Բաղաքա-
կան ժողովը »

Լաւորիոյ Լեւոնական հոգաբարձու-
թեան անդամներն « Էլզվիկեան մեծա-
պատիւ Լեւոնի աղան և մեծապատիւ
Հարէնց Ս. Երրահամ աղան կրկին և
կրկին հրաժարական առեւած ըլլալով,
Բաղաքական ժողովը անոնց անդ Լեւ-
ոնական հոգաբարձութեան անդամ ընտ-
րեց Լեւոնի անդամ մեծապատիւ Լաւորի
եւ մեծապատիւ Հոլանտեան Զոհանէս ա-
ղան »

Լաւորիոյ Տանխմարքան խորհրդոյ ան-
դամներէն Գաղղիական մեծապատիւ
աղան ալ հրաժարած ըլլալով, անոր անդ
ընտրուեցաւ Պէտլին մեծապատիւ Լաւորի
եւ մեծապատիւ Հոլանտեան Զոհանէս ա-
ղան »

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲԱՋԱՆ ՊԱՏՐԱՐԻ
ՀԱՅՐ ԵՒ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԿԵՐԵՐՈՒՄԱԿԱՆ
ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ »

(Շարունակութիւն, Տես թիւ 621)

Եւ, ամեն անկաւարելի յոյսերն ու
վեճերը մէկէլ ձգելով, գիտունուս ծարր
պէտք է տեսնել, եթէ չենք ուղեր ամեն
բանէ զրիւղի ու վերջապէս կորսուիլ »

Լեւոն բանէ զրիւղի, ըսինք, փառն զի
մեծ վախ ունիմք որ չըլլայ թէ Սահմա-
նադրութիւնն զիւր պայտիսի վեճակի մէջ
զենէ, որ երբեք երբեք մեր ընդունած
Լաւորիոյ շնորհներէն ալ զրիւղինք: ու
րովհետեւ այն բաները որ առաջ կային,
հիմա չկան: ուստի մեզի պէտք է ծարր
այժմ և ունենալ տնի բաներն որ առաջ
չկային: Երբեք չէ և ոչ վայելուչ ար-
համարձեց այն առատաձեռնութիւնները,
որ մեր Լաւորիոյ վայելած է մեծապատիւ կող-
մանէ: Լաւորիոյն ուղեւորի ալ շատ
են, թէ Լաւորիոյն որ և իցէ խնդրոյ մը
համար, շատ անգամ ըստի մը մեծատու-
անները մէկ ժամու մէջ հարկը և մին

ընտաց հմուտ թիւն, ամենայն հաւանակա-
նութեամբ՝ ի կորուստ դրամ վատնելու
յանձնաւորութիւն, և առաւել քան դա-
մենայն Եստուածային օրնութեան վայ-
կատարեալ վատահոթութիւն, ասանց բոլորը
մէկէն ի գործ դնելու յոյս ունենալովն
գործոյն ձեռք զարկի, և տասն երեք տա-
րեկն աւելի շարունակ աշխատութիւն,
ծախք, վարձք, ընծայք չենացելով, իսկ
ժառանգաց կորսնէ քանի մը անգամ լոկ
ստորագրուած կորսնէ քանի մը անգամ լոկ
թախան կամ բարոյական ամենախորք օղ-
նութիւն մը չտեսնելով, և ընդհակառակ
կրն՝ առաւել կարասեաններուն թէ՛ դը-
րամական նպատակ տալով և թէ՛ փոխա-
տուութեամբ օգնելով, վերջապէս զիս
փոխանորդ կարող ժառանգաց իրաւուն-
քը Պանկայի Երկարութեան բարձրա-
գոյն աստիճան կորսնէ հաստատել, և առ-
այժմ նոյն քաղաքի Արշութեան դան-
ձը մնացած գումարին բաժանումը վճարել
տալու յաջողեցայ:

« Յիշեալ գումարը ի սկզբան 89000
Հոգեկան օուփի էր, 29000 օուփին՝
ժամանակաւ ժառանգներէն ամենց կորսնէ
փոխանորդ կարգուած անձինք կերպիւ մը
առեր են, ու ստակ մը չեն տուեր յա-
ջորդ ժառանգներուն: 41000 օուփին՝
գարձեալ հին աստիճանը ուրիշ գործա-
կանքի ձեռք ձգեր են, ու մէկըն ալ
չեն երեցեր ժառանգութեան տէրերուն:
Եւս մեծ գումարներն իրենց իր թէ՛ ծա-
խուց փոխարէն յաշիտակներէն գտն 5000
օուփին ալ վատնուելուն պատճառ եղեր
են, որով առաջին գումարէն 75000 օու-
փի անհետացեր է:

« Աւտի մնացեալ 14000 օուփին է,
այսինքն բուն ժառանգութեան ասան և
ուր մասէն հաղիւ երեք մասն է որ, մինչեւ
1855 տարին, բարդեալ տոկոսեօք չայժ-
մեան գումարին հասած է, Եւս ասոր եր-
կու հինգերորդը ուրիշներուն կորսնէ պա-
հանջուելուն պատճառաւ, առայժմ ե-
րեք հինգերորդը (որ հիմա մօտ հարիւր
հազար անգղիական ոսկի կըլլար, եթէ
ինէ առաջ աշխատողներուն օրովը՝ այն
աղտոսակ յափշտակութիւնները և անօ-
ղաւ ժամութիւնները որտաճած չլը-
լային) Տաճկաստանի մէջ գտնուած և մին-
չեւ հիմա օրինաւորապէս ծանցուած ե-
րեք ձիւղ ժառանգներուն հաշիւն հա-
մար՝ Պանկայի գանձէն Երկրի տէրու-
թեան միջոցաւ բարձրագոյն Կրօն և
անկէ ինձ յանձնուած է, իր ընդհանուր
փոխանորդի նոյն ժառանգաց:

« Երբ ըստ որում ձեռք բերուած
գումարը յիշեալ հայազգի ժառանգաց
մէջ արդարութեամբ բաժնելու բնական
և օրինաւոր միջոց է Երկրի Արշու-
թիւնը, նոյն ժառանգաց կորսնէ փոխա-
նորդական ծախուց և աշխատանք փոխա-
րէն գանձարութեամբ խոստացուած մա-
սը, նաեւ անոնցմէ ոմանց փոխ տրուած և
ոմանց համար երաշխաւորուած գրամները
(ներկայեալ հաշուեցուցակին համեմատ)
հանկէւ ետքը, մնացեալը յանձնելու եմ
Ձեր բարձր սրբապետութեան, իր նախա-
գահի Քաղաքական Ժողովոյ Երկրի
կեդրոնական Արշութեան, հանդերձ
ընդհանուր ձեռնարկական ցուցակով, որ
ի դերութիւն բաժանման պատրաս-
տուած է, ըստ պաշտօնական արձանագ-
րութեանց և պատրիարքական վարչադրոշ-
մի:

« Եւս տեղը պարտ կը համարեմ Ձե-
րաւոր Քաղաքական Ժողովոյ յատուկ շաղկա-
թիւնը հրաւիրել սա կարելի կ'էլան վը-
րայ: Բ. Կուսը իմ խնդրանքս ի պաշ-
տօնէ յայտնած է Երկրի տէրութեան թէ
Կ. Պօլսոյ Պատրիարքարանը Տաճկաստանի
Հայոց վերաբերեալ ամեն կրօնական և ժա-
ռանգական խնդրոց մէջ օրինաւոր և ձեռն-
հաս իշխանութիւն է, և թէ խօսք Ղազար
Գրիգորեանի Տաճկաստան գտնուող մի մի-
այն ձեռնարկ և օրինաւոր ժառանգները Պատ-
րիարքական վարչադրոշմ մէջ ցուցուածներն
են: Եւս անպակաս երաշխաւորութիւն տը-
ւած է իւրաքանչիւր ժառանգին բաժնիւր ա-

* Այս թուականէս վերջը Պանկայի կա-
ռավարութիւնը գաղտնիցի է դրամի հաշիւ,
որն որ անկրաւ ըլլալուն արդէն ըողըքած եմ:

պահով կերպիւ ամեն մէկուն ձեռքը հասցու-
նելու:

« Սոյն պաշտօնական յայտարարութե-
նէ և երաշխաւորութեան յառաջ գալիք
որ և է պատահաւորութեան թէ՛ թէ՛ Բ.
Կուսը, թէ՛ ազգային Արշութիւնը և
թէ՛ զիս յապաքայս պատու պահելու հա-
մար՝ պէտք եղած ազատութեան մի-
ջոցները ի գործ դնելու պարտաւորու-
թիւն կայ ամենուս վրայ: Եւս ըստ ո-
րում օրինաւոր ժառանգները ընդհանրա-
պէս ծանօթ են, և անոնցմէ գտն ժա-
ռանգակցութեան իրաւունք ունեցող ու-
րիշ մը չլըլարը արդէն արդային Պատրի-
արքայանք երկար քննութիւններ ընե-
լով հաստատել Եստուած (Պանկեան և
Երկրիական տէրութեանց, և ըստ որում
ի սկզբանէ մինչեւ յայտարարեալ իմաստն
տարիէ ի վեր, ամենեւին ուրիշ մը կորսնէ
այս մասին որ և իյէ պահանջ մը եղած
չէ, Երկրի վարչութեան կը մնայ միայն
յիշեալ ժառանգաց իւրաքանչիւրին ար-
դարութեամբ և իրաւամբ ինչպէ՛ք բաժնի-
նը ուղղակի իրենց ձեռքը առլ, կամ
զայն ընդունելու համար՝ իւր կորսնէ կա-
նոնաւորապէս յաշիտակութեան փոխանորդին
յանձնել՝ ամենեւին ալ վաւեր ու հաստատ
ազատութիւններ անելով:

« Եւս վերջացնեմ յայտարար ձեր հա-
ւերելով Ձեր Բարձր սրբապետութիւնը և
արդի ազգային Արշութիւնը, որոց օրովը
կենդանացաւ ու ձեռք բերուեցաւ իմը
առն տարիէ հետեւ գրեթէ մեռած ու ան-
հետացած իրաւունք մը, որ նախկին
Պատրիարքաց և վարչութեանց օրովը՝ Խօ-
ճա Ղազարի ժառանգները թէ՛ անձամբ
և թէ՛ ազգի արդի գործակալներու ձե-
ռօք, շատ անգամ և երկար տարիներ աշ-
խատելով ու մեծ գումարներ՝ վատնելով,
չէին կրցեր ձեռք ձգել, և ընդհակառակն
աւելի տկարացուցեր էին զայն թերի և
երբեմն սխալ բանքը և գրութեամբ ու
րովը գործը աւելի գծաւորացուցեր էին,
և որ առաւել արտասովոր է՝ բուն ժա-
ռանգութեան տասն և ութ մասէն հնգե-
սասանը փաշտուցներ էին, որով այժմեան
ժառանգները իրաւամբ անկախեալ հարստու-
թեան փոխանակ՝ չափաւոր ապրուստ մը հա-
ղիւ կրցան գտնել, և իրենց փոխանորդը այս-
չափ տարիներ ըրած ամեն տեսակ զոհերուն
արժանաւոր փոխարինութիւնը գտած է հա-
մարութիւն, եթէ չհաշուէ այն քաղցր միջոցա-
րութիւնը զոր կըլլայէ՛ք բազմութիւն հայ ըն-
տանեաց օրական հացի կարօտութեան ազատ-
ութեան և Ամենակարգին շնորհացը ինք գոր-
ծիք եղած ըլլալուն համար:

« Եւս մնամ յաւէտ անհաճութեամբ
և մեծարանք, ամենապատիւ Տէր Բար-
ձր Սրբապետութեան Չերում

Խոնարհ ծառայ
Գրիգոր Մարկոսեան:

Ա. Պօլս 29 դեկտ. 1863

Յիշեալ այսքան բազմաթիւ գծաւ-
որութեանց դէմ մաքստ կըլու համար՝ պէտք
եղած ամեն գէշերը մի և նոյն անձին
ձեռք գտնուելով, յարաւորութեամբ գոր-
ծածուելն ու յաղթութեամբ պատկուելը
Եստուածային շնորհաց յատուկ մէկ ար-
ձէ՛ն ներ է և դա՛ն:

Եւս յաւանք և ի սրտէ կը մտնենք
որ յայտարարին սա այժմեան իմացուած
ժառանգութեան միւս մասերն ալ քիչ
ժամանակէն ձեռք բերուելով, ժառանգ-
ներն իրենց անկախութեանց՝ հասնին և
փոխանորդին ըրած գոհերուն արժանա-
ւոր փոխարինութիւնը գտնէ:

Երկրի Արշութիւնը Խոճա Ղա-
զար Գրիգորեանի ժառանգութեան ան-
այժմ ձեռք բերուած դուստրը՝ հանգու-
ցելուն Տաճկաստանի մէջ գտնուած և օ-
րինաւորապէս ծանցուած ժառանգներուն
մէջ բաժնելու համար՝ պիտի հրաւիրէ

* Եւս պատմին թէ յիշեալ անցաւոր գոր-
ծակալներէն մէկը հազար հինգ հարիւր և
միւս մը երկու հազար ոսկի ծախս րրեր են,
առանց յիշելու աւելի հին գործակալներուն
և ժառանգներուն վատնածները, եթէ ա-
ռանց յաջողելու պահանջ ծախս ընողները
նուր են, ինքնին կը մակաբերուի թէ յաջո-
ղելու համար սրճախ առլ պէտք եղած է:

զանոնք՝ որ ներկայ տարեգրին մինչեւ ե-
րեք ամիս կամ անձամբ և կամ՝ կանո-
նաւոր փոխանորդաց միջոցաւ, և ի
սոյն Պատրիարքարանը ներկայանան, և ի
րենց բաժնին իրաւամբ ինչպէ՛ք մաքստ ստա-
նան, որուն համար իւրաքանչիւրին վա-
ւեր և հաստատ ազատութիւն պահան-
ջուելիքը այժմեան իմ ծանուցուի:

Երկրի Արշութիւնը Գումարաւոր ազ-
գային Պատրիարքարանին և Սայր եկե-
ղեցոյ մէջ գեղեցիկ և քրիստոնէական
յիշ հանգէս մը կատարուեցաւ: Գումար
պաշտան Պատրիարքին մեր սրբապետ Պատ-
րիարք Տօր ըրած փոխարք մը այցելու-
թեան անթիւ:

Եւս ապա Տ. Ս. Սոփրոսիոս յու-
նաց սրբապետ Պատրիարք՝ Ս. Սինդի-
անգապետին հինգ բարձրաստիճան եպիս-
կոպոսներու և ուրիշ բազմաթիւ եկեղե-
ցականներու և յունաց խաւն Ժողովոյ
մէկ քանի պատուարժան անդամոց ու-
ղեկութեամբ՝ ժամը եօթն ու կեսին մի-
ջոյնեք կառքերով արդային Պատրիար-
քարան եկաւ ու մեր ամենապատիւ սրբ-
ապետ Պատրիարք Տօրը խիստ սիրալի-
ր և արժանաւոր ընդունելութիւն մը ը-
րաւ: Եւս ինքն բարձր սրբապետութեան:

Մենկելու ատենը 109 չափ ազգա-
կին մանկունք՝ երաշխաւորեան դաստառ
մեծարոյց Պ. Երիտասկի սուսնորդու-
թեամբ՝ ներդաշխաւոր եղբերով, և և
կեղեցականաց գանս պատուարեալ, զի-
մաւորեցին Սոփրոսիոսի սրբապետութիւնը, և
փառաւոր ամպհոփանի մը վրան բռնելով
Սայր եկեղեցին տարին, որ խիստ շքեղ
կերպով գարգարուած ու լուսաւորուած
էր:

Նոյն յունաց ամենապատիւ սրբա-
պետ պատրիարքն և բարձրաստիճան եկե-
ղեցականք առանձին աջօթք մ'ընելէ ե-
տեւ, Պատրիարքական փոխանորդ Սոփ-
րոսապետ վարչապետը առաջինէն բա-
նախաւորութիւն մ'ըրաւ, որով Երեւելեան
երկու քրիստոնէայ աղագի հոգեւոր ղե-
ւութիւններուն մէջ տեսնուած քրիստոնէա-
կայէ սիրոյն վրայ Տօր ազգին գոհու-
թիւնն ու անկեղծ ուրախութիւնը յայտնեց,
և ջերմեամբ բարեմաղթութիւններ ը-
րաւ որպէս զի օղտոտափառ Սայր հայ-
րախնամ կառավարութեան ներքեւ Ե-
րեւելեան երկու քրիստոնէայ աղագին այս-
պէս սիրով մնան միշտ ի փառս քրիստո-
նէական Սուրբ Կրօնին և ի շնորհութիւն
Ժողովոյ:

Եւս ատենադատութեան ետեւ Գու-
նաց ամենապատիւ Ս. Պատրիարքն ալ
առաջինէն համառօտ ատենադատութիւն
մընկելով, իր չափազանց գոհութիւնն ու
շնորհակալութիւնը յայտնեց իրեն եղած
պատուաւորական ընդունելութեան հա-
մար, և երկու աղագի մէջ քրիստոնէա-
կան սիրոյն օր քան զօր արժարձին ու
աղանալը մաղթելով, կրկին կ'սկին օրհնեց
ներկայ գտնուող բազմութիւն հայ և յոյն
Ժողովուրդը:

Յետոյ հանգուցեալ բարեկիշտակ
Պեգգեան Զարութիւն Երկրի Արշու-
թին հանգուցեալ Տառնան Պօլսոս պե-
կին գերեզմաններուն այցելութեան եր-
թարով, աղօթք կարդաց անոնց վրայ, և
արա նոյն հանգիստ եկեղեցիէն դուրս ել-
նելով՝ կառքը նստաւ ու մեկնեցաւ:

Մեծապատիւ խմբագիր:

Պատուական լրագրող 621 թուոյն մէջ
հրատարակուած Մեքէ՛ն համարաւոր մեծա-
պատիւ Սրբապետ Զարութիւն աղայի մէկ
նամակը պարտք կը դնէ մեր վրայ յայտնել, թէ
իւր կողմէ քաղաքական Ժողովոյ Առեւտրա-
կին անկէ առաջ ուղղուած գիրը ինչա՛ն հասած
չէ ոչ Ժողովիս և ոչ Կրեւնաստան, ուր կար-
ձանագրութեան անձնաւոր գրութիւնը, թող
թէ անանկ անհաւաք անձի մը գրութիւնը,
Առեւտրական պէյը մեծապատիւ Սրբապետին
կողմէ աղայի ինչպէ՛ք մը իրեն ուղղուած ը-
լաւու ձայնը լսելով՝ քանի քանի անգամ Կրե-
ւնաստան հարցուց թէ արդեօք անանկ նամակ
կերպ է, և ամեն անգամուն ոչ պատասխան
տրուած է, վասն զի իրօք անանկ նամակ մը
եկած չէր և չէ: Բայց գիտազգաբար այն նա-

մակը, ինչպէս որ մեծապատիւ Սրբապետը
կը յայտնէ, Պատրիարքարանի մեծապատիւ
յանձնուոր է ցրուելին ձեռք, թէ և մեծա-
կապահ ինչպէ՛ք ինչպէ՛ք ինչպէ՛ք, Սոյն մեծապատիւ
հարցուցորդ ըլլալով խոստովանեցաւ որ ար-
դարեւ ցրուելին միջոցաւ այն նամակը առած
է. և և հետեւեալ օրը ընդհանուր Ժողովոյ գո-
մարումը Սայր եկեղեցին պատահելով՝ Առեւտ-
րական պէյին Պատրիարքարան դալը անձամբ չէ-
սեր, որպէս զի իւր ձեռքը ինչպէ՛ք անոր յանձ-
նէ. այլ մէկուն տուել է որ Սայր եկեղեցին տա-
նի անոր տալ: Արդ՝ այս հիշատակ ըլլալը չի չէր:
Սհա այս է մեծապատիւն բերանացի խոստու-
վանութիւնը, որով Ժողովին իրեւե սուտ կը
հերքէ թէ ինքը ըսած ըլլայ որ հիշատակ ըլլա-
լան պատճառով հիշատակ ըլլալը օրն ալ
յարած ըլլայ սա խօսքը թէ՛ «Ես աչքովս տե-
սայ որ ներս տարաւ...»:

Սհա այս է գործին բուն ստուգութիւնը.
հետեւեալէս ոչ Ժողովը և ոչ Կրեւնաստանը
պատասխանատու չեն: Սհա պատիւ Սրբա-
պետին բնագիր նամակին կորստեանը:

17 յունիս 1863 Կրեւնաստան
Պատրիարքարանի Հայոց Ս. Սարգիս
Կ. Պօլս

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երբեք յայտնի է մեր արդոյ ընթեր-
ցողաց Սորատուկեան մեծապատիւ Յա-
կոբ աղայի անգրաւոր օրուոյն Պաղատա-
սար աղային յաւալն մահը իր 21 տա-
րեկան ծաղիկ հասակը կրեց ի Տօր:

Հանգուցելոյն մարմինը մայրաքա-
ղաքս փոխադրուած ըլլալով, ամսոյս 12ին
կիրակի օրը յուրորիւս օրութեան խաւն
հանդերձ կատարուեցաւ մեծ փառաւո-
րութեամբ Բէյրութի Ս. Նորորդուլիսի
եկեղեցոյն մէջ, ուսկից նմջեցաւ Բե-
յարի գերեզմանատունը տարուելով՝ իւր
ընտանեաց դամբարանը դրուեցաւ:

Ինչպէս որ ասկէ առաջ ալ ը-
սած ենք, հանգուցեալն իր փառաւոր
իւստուգութեամբ, մշակեալ հանձնոր-
ւը և արդարական ջերմ և մեծախոյ-
հուրդ գեղացեալներով իր առաքինատե-
ր ծնողացն և աղբիւն ապաւայ մեծամեծ յոյ-
սեր ու միջնորդութիւններ կը խոստա-
նար: Բայց գիտազգաբար իր արդոյ հա-
տակէն ևնչապայ երո՞ծ ծանր և գծաւ-
որացած հիւանդութիւն մը որուն դար-
ման գտնելու համար Տօր մը գայած էր,
այս քաղցր յոյսերը տարածաւ գերեզման
կնոց:

Իր վերջին ժամերը թէ և օտար երկ-
րի և պան ցաւութեան մէջ անցուց, բայց
քրիստոնէական կրօնի միջնորդութիւննե-
րէն գուրի չմնաց: Կրեւնաստան Տ.
Երեւոյրը չի բոլորեալ արքեպիսկոպո-
սը՝ իրեն ձեռնարկ աշակերտ Քրիստոսի
կրօնից ամեն օրնութիւններն անհաւանձա-
բար մատակարարելով, զանի հանդերձեալ
կեանց պարտաւորեալ մինչեւ վերջին վայր-
կեանք միջնորդութիւն ու քաջարեւի:

Վաճառեալ ետեւ Տօր մի լատին
կրկին հանգիստաւոր յուրորիւս օրութեան
ըրեր է, և Կրեւ. չի բոլորեալ արքե-
պիսկոպոսն ալ յատուկ ձայնաւոր Պա-
տարաք մատուցեր է հոգեւոր համար Ս.
Սայր եկեղեցոյն մէջ ի ներկայութեան
բազմութիւն եկեղեցական և աշխարհական
օտարաղբեաց, և արա հանգուցելոյն մար-
մինը Կ. Պօլս հօրը ձեռք հասցնելու
փոթ մարմին է մարդասիրարար:

— Տրապիւնէն յունիս 12 թուով հե-
տեւեալ լուրերը կը գրեն մեզ:

« Եւս տարի չափազանց սաստիկ ձը-
մաւ տրուած է հոս և արդէն 7—8 թղա-
չափ ձիւն նստած է, որուն պատճառաւ
բնակատարը երբ և եկաւ թիւններն ալ
խիստ գծաւորացած են: Քաղաքս եկող
Ձերեք գաղթականներուն թիւն արդէն
9—10 հազարի մօտեցած է, որոնք յիշին
թշուառութեան մէջ են, և մէջնին ան-
րած ծաղիկ և թիւնքս հիւանդութեան
պատճառաւ մեռնողներն ալ պակաս չեն:

« Եւս շարժու Տրապիւնի հայ հաս-
տակութիւնը յաւալն կորուստ մ'ունեցաւ:
Սեղուստեան Սարգիս աղայն որդի ար-
զոյ Պ. Միկայիլ անուն ուսումնական և
քրիստոնէային անանկալ մահուամբ:

Յոգնական Խմբագիր Խմբագիր-Տնօրեն
Ա. Մ. Գեորգեան Կ. Ս. Իսթրիձեան

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ
Կ. ՊՕԼԻՍ ԶԻՆԻԼԻ ԽԱՆ